(Besluiten aangenomen krachtens titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie)

GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT VAN DE RAAD

van 13 april 2000

met betrekking tot de in 2000 te houden toetsingsconferentie van de partijen bij het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens

(2000/297/GBVB)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, inzonderheid op artikel 15,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Europese Unie hecht veel belang aan het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens (NPV), dat zij beschouwt als de hoeksteen van de regeling voor de niet-verspreiding van kernwapens en de wezenlijke fundering voor de verdere nucleaire ontwapening.

(2) De Raad heeft op 25 juli 1994 Besluit 94/509/GBVB aangenomen betreffende het gemeenschappelijk optreden betreffende de voorbereiding van de conferentie van 1995 van de partijen bij het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens ([1]).

(3) De Raad heeft op 23 april 1998 Gemeenschappelijk Standpunt 98/289/GBVB vastgesteld in verband met de voorbereiding van de tweede zitting van de commissie ter voorbereiding van de in 2000 te houden toetsingsconferentie van de partijen bij het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens ([2]).

(4) De toetsings- en verlengingsconferentie van 1995 van de partijen bij het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens heeft besluiten aangenomen over de onbeperkte verlenging van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens, over de beginselen en doelstellingen inzake nucleaire non-proliferatie en ontwapening, over de versterking van het toetsingsproces in verband met dit Verdrag en over een resolutie inzake het Midden-Oosten.

(5) De commissie ter voorbereiding van de in 2000 te houden NPV-toetsingsconferentie heeft drie zittingen gehouden, van 7 tot en met 18 april 1997 in New York, van 27 april tot en met 8 mei 1998 in Genève en van 10 tot en met 21 mei 1999 in New York.

(6) De Raad heeft op 29 april 1997 Gemeenschappelijk Optreden 97/288/GBVB aangenomen inzake de bijdrage van de Europese Unie aan de bevordering van de doorzichtigheid bij exportcontroles op nucleair gebied ([3]).

(7) Op basis van onderhandelingsrichtsnoeren die de Raad op 1 december 1997 heeft aangenomen, zijn de volgende aanvullende protocollen ondertekend: het aanvullend protocol bij de verificatieovereenkomst tussen de niet-kernwapenstaten van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom), Euratom en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA), het aanvullend protocol bij de waarborgovereenkomst tussen Frankrijk, Euratom en de IAEA en het aanvullend protocol bij de waarborgovereenkomst tussen het Verenigd Koninkrijk, Euratom en de IAEA.

(8) De ondertekenende partijen van de Europese Unie bij de bovengenoemde aanvullende protocollen hebben het voornemen te kennen gegeven dat het ratificatieproces zo spoedig mogelijk voltooid moet zijn.

(9) In het licht van de resultaten van de toetsings- en verlengingsconferentie van 1995 en van de resultaten en aanbevelingen van de commissie ter voorbereiding van de NPV-toetsingsconferentie van 2000, is het gewenst dat de in Gemeenschappelijk Standpunt 98/289/GBVB vervatte doelstellingen en de uit hoofde daarvan genomen initiatieven worden bijgesteld en verder ontwikkeld.

(10) Gemeenschappelijk Standpunt 98/289/GBVB moet derhalve worden ingetrokken en door dit gemeenschappelijk standpunt worden vervangen,

HEEFT HET VOLGENDE GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT VASTGESTELD:

Artikel 1

De doelstelling van de Europese Unie is het versterken van de internationale regeling inzake de niet-verspreiding van kernwapens, door bij te dragen aan het welslagen van de in 2000 te houden toetsingsconferentie van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens (NPV).

Artikel 2

1. Ter verwezenlijking van de in artikel 1 genoemde doelstelling zal de Europese Unie:

a) haar inspanningen voortzetten om staten die nog geen partij zijn bij het NPV-verdrag, in het bijzonder staten die niet-gewaarborgde installaties beheren, ertoe te bewegen zo spoedig mogelijk toe te treden;

([1]) PB L 205 van 8.8.1994, blz. 1.
([2]) PB L 129 van 30.4.1998, blz. 1.
([3]) PB L 120 van 12.5.1997, blz. 1.

b) de deelneming aan de NPV-toetsingsconferentie van 2000 stimuleren;

c) bijdragen tot een gestructureerde en evenwichtige toetsing van de werking van het NPV tijdens de toetsingsconferentie van 2000, met inbegrip van de uitvoering van verbintenissen van staten die partij zijn uit hoofde van het verdrag, alsook het identificeren van gebieden waarop, en van middelen waarmee, in de toekomst naar verdere vooruitgang moet worden gestreefd;

d) bijdragen aan een consensus over inhoudelijke kwesties tijdens de toetsingsconferentie van 2000 en in de drie hoofdcommissies van de conferentie, rekening houdend met het substantiële voorbereidende werk dat in de drie zittingen van de voorbereidende commissie is verricht en met het fundamentele belang van de besluiten en de resolutie die door de toetsings- en verlengingsconferentie van 1995 zijn aangenomen, namelijk over de beginselen en doelstellingen inzake nucleaire non-proliferatie en ontwapening.

2. Met het Verdrag en de door de toetsings- en verlengingsconferentie van 1995 vastgelegde beginselen en doelstellingen als kader kan de verdere bespreking van inhoudelijke kwesties volgens de EU onder andere omvatten:

a) vroegtijdige inwerkingtreding van het CTBT door de onverwijlde en onvoorwaardelijke bekrachtiging ervan, met name door de 44 landen die het verdrag moeten bekrachtigen vóórdat het in werking kan treden;

b) onmiddellijke aanvang en snelle afronding van onderhandelingen in de Ontwapeningsconferentie van Genève, over een niet-discriminerend, multilateraal, internationaal en daadwerkelijk toetsbaar verdrag dat de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens of andere nucleaire explosieven verbiedt. In afwachting van de sluiting van een dergelijk verdrag roept de EU alle landen die zulks nog niet gedaan hebben op, de vervaardiging van splijtbare materialen voor kernwapens en andere nucleaire explosieven te beëindigen;

c) instelling van een ad-hocgroep binnen de Ontwapeningsconferentie onder agendapunt 1 „beëindiging van de nucleaire wapenwedloop en nucleaire ontwapening", onder voorbehoud van overeenstemming over een mandaat voor de groep;

d) ontwikkeling van kernwapenvrije zones en totstandbrenging van zones die vrij zijn van massavernietigingswapens op basis van vrij tot stand gekomen afspraken tussen de staten in de betrokken regio;

e) voortzetting van het beraad over de veiligheidswaarborgen voor de niet-kernwapenstaten die partij zijn bij het NPV;

f) ondertekening en bekrachtiging door de kernwapenstaten van de protocollen betreffende kernwapenvrije zones houdende erkenning dat voor die zones op het verdrag gebaseerde veiligheidswaarborgen voorhanden zijn;

g) onderstrepen van het belang dat de betrokken staten de bij die verdragen en protocollen gegeven veiligheidswaarborgen van kracht laten worden;

h) grotere doorzichtigheid als een vrijwillige vertrouwenwekkende maatregel om de verdergaande ontwapening te ondersteunen;

i) kernwapenlanden oproepen, zoals tijdens de G7/P8-top over nucleaire veiligheid op 19 en 20 april 1996 te Moskou is overeengekomen, tot plaatsing van bepaald splijtbaar materiaal dat niet langer nodig is voor defensiedoeleinden, onder internationaal veiligheidstoezicht en fysieke beveiliging;

j) toepassing van het beginsel van irreversibiliteit als richtsnoer voor alle maatregelen op het gebied van nucleaire ontwapening en kernwapentoezicht, als bijdrage aan de handhaving en versterking van internationale vrede, veiligheid en stabiliteit met inachtneming van de omstandigheden;

k) aandringen op de onverwijlde inwerkingtreding en spoedige uitvoering van START II en het bijbehorende protocol en de snelle aanvang van onderhandelingen over START III, met het oog op een verdere vermindering van strategische kernwapens en de gecontroleerde ontmanteling van kernkoppen die, overeenkomstig dit verdrag, voor ontwapening zijn bestemd;

l) bevestiging van het belang van het ABM-verdrag als hoeksteen van de strategische stabiliteit;

m) onderstrepen van het belang van niet-strategische kernwapens in het kader van het streven naar beperking van kernwapens;

n) oproep aan alle niet-kernwapenstaten om zo spoedig mogelijk overeenkomsten met de IAEA te sluiten om aan de eisen van artikel III van het NPV te voldoen;

o) bevestiging van de bepalingen betreffende veiligheidswaarborgen in het besluit inzake de beginselen en doelstellingen in het slotdocument van de NPV-toetsings- en verlengingsconferentie van 1995 (deel 1);

p) nieuwe oproep aan alle staten die reeds waarborgovereenkomsten hebben gesloten, om zo spoedig mogelijk aanvullende protocollen met de IAEA te sluiten en in werking te laten treden met het oog op de snelle toepassing van een versterkt veiligheidscontrolesysteem en de aansluitende integratie daarvan met de reeds bestaande waarborgmaatregelen;

q) oproep aan nucleaire exportlanden om zich in het kader van de Groep van nucleaire exportlanden en van het Zangger-comité te blijven inzetten voor meer transparantie en bevordering van de dialoog en samenwerking tussen alle belanghebbende partijen;

r) alle staten die kernmateriaal op hun grondgebied hebben, oproepen om hun regelingen voor rekening en verantwoording der gebruikte kernmaterialen en voor veiligheid en fysieke beveiliging te handhaven c.q. te verbeteren overeenkomstig de passende internationaal overeengekomen normen;

s) alle staten oproepen om maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de uitvoer van gevoelige materialen, uitrusting en technologie onderworpen wordt aan een passende regeling voor toezicht en controle, waardoor technologische ontwikkeling in samenwerkingsverband wordt vergemakkelijkt, doordat de leveranciers erop kunnen vertrouwen dat goederen, technologie en materiaal uitsluitend voor vreedzame doeleinden zullen worden gebruikt;

t) de staten oproepen om toe te treden tot het Verdrag inzake de fysieke beveiliging van kernmateriaal, relevante normen voor fysieke beveiliging en basisnormen voor de veiligheid aan te nemen en passende maatregelen en regelgeving ter bestrijding van de illegale handel in nucleaire en andere radioactieve materialen in te voeren en op te leggen, wanneer die staten dat nog niet hebben gedaan;

u) onderstrepen van het belang van een voortgezette internationale samenwerking, teneinde de nucleaire veiligheid, veilig afvalbeheer, alsmede de bescherming tegen straling te versterken en de staten oproepen om zo spoedig mogelijk toe te treden tot alle relevante verdragen, indien zij dat nog niet hebben gedaan, en om de verbintenissen die daaruit voortvloeien, volledig na te komen.

Artikel 3

Het in artikel 2 bedoelde optreden van de Europese Unie omvat:

a) in voorkomend geval, demarches van het voorzitterschap, onder de in artikel 18 van het Verdrag betreffende de Europese Unie beschreven voorwaarden, met het oog op bevordering van de universele toepassing van het NPV;

b) demarches van het voorzitterschap, onder de in artikel 18 van het Verdrag betreffende de Europese Unie beschreven voorwaarden, met het oog op het stimuleren van de deelneming aan de toetsingsconferentie van 2000;

c) demarches van het voorzitterschap, onder de in artikel 18 van het Verdrag betreffende de Europese Unie beschreven voorwaarden, ten aanzien van staten die partij bij het NPV zijn, teneinde er bij hen op aan te dringen de in artikel 2 genoemde doelstellingen te steunen;

d) het nastreven van overeenstemming tussen de lidstaten over ontwerp-voorstellen inzake inhoudelijke kwesties die namens de Europese Unie ter bestudering aan de partijen bij het NPV worden voorgelegd en die de basis voor besluiten van de toetredingsconferentie van 2000 kunnen vormen;

e) verklaringen die het voorzitterschap namens de Europese Unie tijdens de algemene discussie en tijdens de besprekingen in de drie hoofdcommissies zal afleggen.

Artikel 4

Gemeenschappelijk Standpunt 98/289/GBVB wordt ingetrokken.

Artikel 5

Dit gemeenschappelijk standpunt treedt in werking op de dag waarop het wordt vastgesteld.

Artikel 6

Dit gemeenschappelijk standpunt wordt bekendgemaakt in het Publicatieblad.

Gedaan te Luxemburg, 13 april 2000.

Voor de Raad

De voorzitter

A. VARA